

СТАНОВИЩЕ
НА
КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЧНИТЕ ДАННИ

С рег. № П – 9369/2015 г.

гр. София, 02.12.2015 г.

ОТНОСНО: Искане с вх. № П - 9369 от 09.11.2015 год. от А.М. – в качеството на Главен секретар на Министерство на туризма, по въпроси, касаещи приложението на Закона за защита на личните данни при изпълнение на задължението по чл. 17, ал. 2 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

Комисията за защита на личните данни (КЗЛД) в състав: Председател: Венцислав Караджов и членове: Цанко Цолов, Цветелин Софрониев, Мария Матева и проф. Веселин Целков на заседание, проведено на 30.11.2015 г., разгледа преписка с рег. № П-9369 от 09.11.2015 г. от А.М., в качеството ѝ на главен секретар на Министерството на туризма (МТ). Искането е във връзка с изискването на нормата на чл. 17, ал. 2 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (ЗПУКИ), съгласно която задължените органи следва да обявяват на интернет страницата си подадените от служителите декларации по чл. 12 от същия закон. Обявяването следва да бъде извършено при спазване на Закона за защита на личните данни (ЗЗЛД).

Декларациите, които законодателят предвижда с изпълнението на нормата на чл. 12 от ЗПУКИ, са:

1. декларация за несъвместимост по чл. 5;
2. декларация за частни интереси по образец;
3. декларация за настъпила промяна на обстоятелствата по чл. 5 и относно наличието на частен интерес;
4. декларация за частен интерес по конкретен повод.

Съгласно разпоредбите на чл. 3 от ЗПУКИ, служителите в МТ, в качеството си на лица, заемачи публични длъжности имат задължението да подадат горесцитираните декларации в предвидените срокове. Видно от декларацията по чл. 12, т. 2 от ЗПУКИ, дадена като образец в приложение към закона, същата след попълването ѝ съдържа лични данни. С

оглед предвидените от закона обстоятелства, които следва да декларират служителите по чл. 12, т. 1, т. 3 и т. 4 в съдържанието на декларираното също се съдържат лични данни.

Във връзка с изложеното г-жа А.М., главен секретар на Министерството на транспорта, моли за становище и указания как да бъде изпълнено задължението по чл. 17, ал. 2 от ЗПУКИ декларираните данни от физически лица, подали декларации по чл. 12 от същия закон да бъдат публикувани на интернет страницата на министерството, като в същото време бъдат защитени личните им данни.

Правен анализ:

Законът за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (ЗПУКИ) определя правилата за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси на лица, заемащи публични длъжности. Целта на ЗПУКИ е да предотвратява накърняването на публичния интерес и да санкционира действията на лицата, заемащи публична длъжност в случаите, когато при изпълнение на служебните им задължения са повлияни от частен интерес, надделяващ над публичния интерес, който те са призвани да защитават и изпълняват. За своите действия, лицата заемащи публични длъжности носят отговорност пред гражданите и пред органите, които са ги избрали или назначили.

В чл. 3 на ЗПУКИ е определен кръгът от лицата, които по смисъла на закона заемат публични длъжности. В обсега на разглежданите във връзка с искането въпроси попадат посочените лица, а именно служителите в МТ, в качеството си на лица, заемащи публични длъжности.

За лицата посочени по-горе, както и за всички задължени по чл. 3 от ЗПУКИ лица, заемащи публични длъжности, възникват задълженията по чл. 12 от ЗПУКИ за подаване на декларации:

1. декларация за несъвместимост по смисъла на чл. 5 от ЗПУКИ;
2. декларация за частни интереси;
3. декларация за настъпила промяна в обстоятелствата относно несъвместимостта и наличието на частен интерес;
4. декларация за частен интерес по конкретен повод.

Декларациите се подават по специален ред и срокове посочени в чл. 13-18а от ЗПУКИ.

Съобразно изискванията на закона, посочените декларации биха могли да съдържат лични данни. Определение на понятието „лични данни” дава чл. 2, ал. 1 от ЗЗЛД. Лични данни са всяка информация, отнасяща се до физическо лице, което е идентифицирано или може да бъде идентифицирано пряко или непряко чрез идентификационен номер или чрез един или повече специфични признаци. Съгласно § 1, т. 16 от Допълнителните разпоредби на

ЗЗЛД, специфични признаци са признаци, свързани с физическа, физиологична, генетична, психическа, психологическа, икономическа, културна, социална или друга идентичност на лицето. Информацията в съдържанието на декларациите по чл. 12 от ЗПУКИ би могла да бъде определена като такава, съдържаща лични данни, с оглед обстоятелствата, подлежащи на деклариране. Данните за дялово или акционерно участие на лицето, размерът на задължения към финансови и кредитни институции или други лица, информацията за свързаност на лицата, или информация, предоставена от физическото лице, определена в образеца на декларация като „друга информация за частни интереси“, преценена за всеки конкретен случай, както и подписът на физическото лице – декларатор биха могли да идентифицират конкретното физическо лице. Лични данни представляват и името на декларатора, обвързано с неговата длъжност и институция.

В съответствие с разпоредбата на чл. 17, ал. 2 от ЗПУКИ, задължените органи обявяват на интернет страницата си декларациите по чл. 12 от същия закон при спазването на ЗЗЛД. Предвид това обстоятелство, следва да се спазват основните принципи при обработване на лични данни така, че да бъде постигната целта на ЗЗЛД – гарантиране на неприкосновеността на личността и личния живот на конкретното физическо лице.

Публикуването на декларациите на интернет сайта на Министерството на туризма в Република България е действие по обработване на лични данни (по смисъла на параграф 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на ЗЗЛД), извършено чрез разпространение на данните. Това действие по обработване на личните данни следва да се осъществява при спазване на принципите за обработване на лични данни, прогласени от чл. 2, ал. 2 от ЗЗЛД, съгласно който, личните данни трябва да:

1. се обработват законосъобразно и добросъвестно;
2. се събират за конкретни, точно определени и законни цели и да не се обработват допълнително по начин, несъвместим с тези цели; допълнително обработване на личните данни за исторически, статистически или научни цели е допустимо, при условие че администраторът осигури подходяща защита, като гарантира, че данните не се обработват за други цели с изключение на случаите, изрично предвидени в този закон;
3. бъдат съотносими, свързани със и ненадхвърлящи целите, за които се обработват;
4. бъдат точни и при необходимост да се актуализират;
5. се заличават или коригират, когато се установи, че са неточни или непропорционални по отношение на целите, за които се обработват;
6. се поддържат във вид, който позволява идентифициране на съответните физически лица за период не по-дълъг от необходимия за целите, за които тези данни се обработват; личните данни, които ще се съхраняват за по-дълъг период за исторически, статистически

или научни цели, се поддържат във вид, непозволяващ идентифицирането на физическите лица.

При всеки случай на обработване на лични данни следва да се следи за наличието поне на едно от условията за допустимост, посочени в чл. 4, ал. 1 от ЗЗЛД. В подкрепа на изложената теза са приложими принципите на необходимост и пропорционалност на обработваните лични данни, заложен в чл. 2, ал. 2, т. 2 и т. 3 от ЗЗЛД, посочени по-горе. Когато обаче става въпрос за разгласяването на лични данни от съдържанието на декларация, без да е налице обоснована причина за това, ще представлява несъотносимо и надхвърлящо целите за обработване на лични данни в контекста на предвидените от законодателя мерки за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, а също така би било незаконосъобразно, поради нарушаване изискването на чл. 17, ал. 2 от ЗПУКИ. Едновременно с това, нормата на чл. 23, ал. 1 от ЗЗЛД въвежда в задължение на всеки администратор на лични данни да предприеме необходимите технически и организационни мерки, за да защити данните от случайно или незаконно унищожаване, или от случайна загуба, от неправилен достъп, изменение или разпространение, както и от други незаконни форми на обработване.

Обработването на лични данни следва винаги да бъде в съответствие с целите и принципите, заложен в ЗЗЛД и затова особено внимание трябва да се обърне на въпроса за съгласието и информираността на лицата, чиито данни ще бъдат обработвани (в случая – чрез публикуване на интернет страница).

При обявяване, съгласно чл. 17, ал. 2 от ЗПУКИ, на декларациите на задължените по чл. 3 от ЗПУКИ лица от администрацията на Министерството на туризма, приложение може да намери единствено разпоредбата на чл. 4, ал. 1, т. 2 от ЗЗЛД - разгласяването на лични данни от съдържанието на декларация, като действие по тяхното обработване, следва да се извърши, след като физическото лице, за което се отнасят данните, е дало изрично своето съгласие. Съгласно параграф 1, т. 13 от Допълнителните разпоредби на ЗЗЛД, "съгласие на физическото лице" е всяко свободно изразено, конкретно и информирано волеизявление, с което физическото лице, за което се отнасят личните данни, недвусмислено се съгласява те да бъдат обработвани.

Трайната практика на КЗЛД по отношение законосъобразните действия при публикуването в интернет на декларациите по чл. 12 от ЗПУКИ (становище, прието на заседание, проведено на 15.01.2009 г. по преписка с вх. № 1695/17.11.2008 г.; становище, прието на заседание, проведено на 12.06.2013 г., по преписка с вх. № П-3868 от 06.06.2013 г.; становище, прието на заседание, проведено на 03.04.2013 г., по преписка с вх. № П-1799/15.03.2013 г.; становище, прието на заседание, проведено на 17.12.2014 г., по преписка с

вх. № П-9019/12.12.2014 г.) е, че правата на физическите лица при обработване на личните им данни при изпълнение на задължението по чл. 17, ал. 2 от ЗПУКИ в най-голяма степен ще бъдат защитени при наличие на съгласие на физическото лице за обработване на личните му данни, изразяващо се в разпространението на данните в интернет пространството.

Във връзка с горното и на основание чл. 10, ал. 1, т. 4 от Закона за защита на личните данни, Комисията за защита на лични данни изразява следното

СТАНОВИЩЕ:

Обявяването на лични данни от декларациите по чл. 12 в изпълнение на чл. 17, ал. 2 от Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, с изключение на имената на декларатора, следва да става след изричното писмено съгласие на физическото лице-декларатор, оформено в отделен текст към същата декларация. Публикуваните декларации не трябва да съдържат подписа на декларатора. В случай, че в декларацията има лични данни на трети физически лица, съгласието на декларатора не рефлектира върху тях и същите следва да бъдат анонимизирани.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Венцислав Караджов /п/

ЧЛЕНОВЕ:

Цанко Цолов /п/

Цветелин Софрониев /п/

Мария Матева /п/

Веселин Целков /п/